

CSONGRÁDI LAP

VEGYES TARTALMU KÖZLÖNY.

<p>Szerkesztőség: Weisz Márk könyvkereskedése, hová a lap szellemi részét illető közlemények küldendők.</p>	<p>Előfizetési díj: Egész évre 8 kor. Fél évre 4 kor. Negyed évre 2 kor. Egyes szám ára 16 fillér.</p>	<p>Kiadóhivatal: Weisz Márk könyvkereskedése, hová az előfizetési és hirdetési díjak küldendők.</p>
<p>Kéziratok nem adatnak vissza.</p>	<p>Megjelen minden vasárnap reggel.</p>	<p>Nyilttér petit sora 60 fillér.</p>

A csongrádi országos képviselőválasztás október hó 10-én lesz. Éljen dr. Baross János!

Polgártársak!

Ma vasárnap délután fél 2 órakor érkezik körünkbe **dr. Baross János** országgyűlési képviselőjelöltünk.

Jelenjünk meg fogadására mindnyájan, akik egy szív, egy lélek vagyunk, a kiket egybefűz a testvéri szeretet, a kik előtt sokat szenvedett szegény városunk létérdeke szent, s a ki annak mindenkor igaz javát akarja.

Gyülekezés a „Pannonia” szálloda előtt.

Dr. Baross János ma délután tartja meg program beszédjét a „Piacz-téren”.

Polgártársaink tartsunk össze, mert csak így vihetjük győzelemre a haladás zászlaját, mert csak így biztosíthatjuk városunk boldogulhatását.

Tömörüljünk!

A végrehajtó bizottság.

Az alkotmányos harc jellemzése.

(F. A.) A választások verte hullámok napról-napra magasabbra csapkodnak. A mintegy — immár — nyolcz hónap óta tartó alkotmányos mozgalom elérkezett fejlődésének tetőpontjára.

Nézzünk csak kissé körül, tartunk egy kis szemlét az országot járó népképviselő-jelöltek és azok programbeszédeik fölött. Figyeljük meg, vajjon mily uton járnak ezek. Keressük meg, vajjon megtaláljuk-e abban a hamisítatlan nemzeti-közvéleményt, amely hivatva lesz néhány hét múlva az ország vezetését és irányítását magához ragadni.

A hajdani nagy eszmékharcza elmúlt. Ma eszméket és elveket hiába keresnénk már. Elfoglalta ezek helyét a személyek harca. Egyén egyén ellen, személy személy ellen küzd.

A választási mozgalmat elnevezték a nemzeti közakarat megnyilvánulásának. Ma azt látjuk, hogy az eszmék és elvek akarata megdöntötte a személyek akarata. Nem az elvek gazdasági vagy közjogi különbözősége döntő a harcban, hanem a személy különbözősége.

A választók megszaporodtak, a jelöltek is. Az anyagi gondoktól

és politikai csalódásoktól kimerült nemzetet nem lelkesíti már Kossuth vagy Deák szelleme. Elposhadt, elfásult; nagy eszmék, nemzeti szenvedélyek nem izgatják.

Az egyik apostol azt mondja magáról, hogy ő az isteni föld védője, a kis emberek, a nép igazi hive, oltalmazója. Ha ez így volna csak, akkor jó volna; mert az volna az igazi szabadelvűség. De ahelyett azt látjuk, hogy azok, akik ezt hirdetik, a holt kéz, a tízezer holdas szántóföldek, a milliós vagyonok birtokosai. A népet csak anynyiban szeretik, amennyiben hajlandó őt szolgálni és a népnek csak addig barátja, míg — a választási mozgalom elmúlt.

A másik a fölött erőlködik, hogy őt ismerjék el «az igazi liberalizmus» hívének. Miért? Azt mondja, hogy a latifundumok birtokosai és az arisztokratikus kasztszellemet terjesztő főurak ellenében a népdemokracia apostola. Merkantilistának kereszteli el magát, a melynek leple alatt nyugodtan és kényelmesen lehet operálni. Jóllehet, ő nem ezeréves, hanem csak ezredévi nemes, hét vagy kilenczágú czimerét nem rozsdá, hanem új arany disziti, ő ezt a népszellem diadalrajutásának nevezi.

Bár személyek személyek ellen harcolnak, de ott együtt találjuk

őket, a hol a hatalmi kegyet osztogatják. A hatalom közelében érezhető jóérzés eloszlát ottan minden különbözetet és versengnek a protekcióért. Független népképviselők akarnak lenni azok, akik mint a nemzeti közakarat képviselői möhön hódolnak a hatalom jelenlegi birtokosainak.

Közjogi harcaink ideje is elmúlt. Nem veszeksztünk már a fölött, — vajjon föntartsuk-e továbbra is a szomszéd állammal a gazdasági szövetséget. A mandátum kedvéért már erről is lemondunk. Hajlandók vagyunk már koncedálni a választó civisnek, hogy igaza van, boldogabbak leszünk, ha háromszintűek lesznek a határsorompók.

A közjogi program többi részeit pedig nem is bolygatjuk. Jobb azt úgy hagyni. Ne bántsuk a magyar katonaság, a magyar állambank, a magyar külképviselet eszméit. Hisz azzal úgy se megyünk semmire. A civis éhes, elég ha nemzeti vámterületet ígérünk neki, több lesz akkor a kenyér.

Felekezeti harcok, ezek volnának a magyar jövő eszméi. Ezen magasztos eszmék volnának hivatva a nemzet jövő boldogulását elősegíteni. Elég alkalmas arra, hogy magyar-magyar ellen, polgár-polgár ellen összevesszen. Eredményes is lehet. Közelebb jutunk ahhoz, hogy

nagyurak szolgálai legyünk, hogy a hatalomnak feltétlenül meghódoljunk!

Messze már úgy se vagyunk atól. Már körülbelül azon az úton haladunk. a hódoló telegrammok serege a mai kor jellemét fogja az utókor részére megvilágítani. Szimboluma lesz a szolgálai készségnek és a feltétlen megadásnak.

A szülők figyelmébe. *)

Lovas J. jelesen ismert kecskeméti zene-tanár itt nálunk nyilvános zeneiskolát óhajt nyitni. Részünkről a lehető legmelegebben ajánljuk a t. szülők figyelmébe ezen fontos és életre való eszmét. Városunk már teljesen megérett arra, hogy lehessen létesíteni egy zeneiskolát, hoi ifjaink és leányaink komoly és tökéletes kiképzést nyerhessenek a szívet, lelket nemesítő zenéből! A zene nagy fontosságát azt hisszük felesleges mélyebben fejtegetnünk, hisz mindenki tudja, mily nagy szükség van arra, hogy a mai korban minden művelt család gyermeke tudjon valamely hangszerezen játszani! Az alföldön is már majd minden városban van zeneiskola, csak még nálunk nincs.

Ragadják meg a t. szülők az alkalmat s irassák be gyermekeiket a létesítendő zeneiskolába minél tőm e g e s e b b e n, — hogy ezen nagy jelentőségű kulturális intézet létre jöhessen! Ott ahol négy osztályú polgári iskola van, ott feltétlenül fenn állhat egy zeneiskola és igen-igen nagy szükség is van arra. A tandíjak igen mérsékelték. Heti 3 óra, havi tandíja csak 6 korona.

Iratkozni lehet úgy a zongora, mint a czimbalom tanszakra. A zene elmélet és hangjegyírás, valamint a zenetörténet stb. elméleti tudományok külön heti egy órán lesznek előadva, tandíj nélkül. A beiratási díj 2 korona.

Ha megfelelő számú növendék jelentkezik a hegedű tanszakra, úgy az is lesz oktatva.

Előjegyzéseket már október hó 1-től elfogad lapunk kiadóhivatala, esetleg a polg. leányiskola igazgatósága.

Részünkről a legmelegebben ajánljuk ezen iskolát a t. szülők b. figyelmébe.

*) Lapunkhoz beküldött eme cikket, tekintettel a nemes célra, készséggel közöltük. Szerk.

A létesítendő zeneiskola tanára mint író is szép nevet szerzett magának. «A zenevilág nagyjai» című művével feltűnést kellett s az egész magyar sajtó elismeréssel adózott írójának.

Több fővárosi lapnak és vidékinek munkatársa. A zeneköltészet terén is működik s magyar népdalait, concertjeit stb. széles körben ismeri a zenevilág.

E komoly ügyről még fogunk írni s addig is kérjük a t. szülőket irassák be gyermekeiket Lovas zenetanár úr iskolájába.

A növendékek minden évben nyilvános vizsgát és hangversenyt tartanak, hogy a t. szülők meggyőződjenek gyermekeik előhaladásáról.

Sok szerencsét és sikert a létesítendő zeneiskolához!

UJDONSÁGOK.

— **Személyi hír.** Dr. Szivák Imre volt országgyűlési képviselőnk tegnap délelőtt városunkban időzött s a «Pannonia» szalodában egybegyűlt nagyszámu szabadelyű párti tagok jelenlétében vázolta az országos és a helyi eseményeket. A higgadt hangon elmondott tartalmas beszéd nagy hatással volt a jelen voltakra. A délutáni vonattal, városunk kedves vendége, kerületébe utazott.

— **Tanügyi változások.** A tanyai iskoláktól Mészáros Imre és Vakulya József tanítókat a gondnokság a város belterületére helyezte be. Az egyik tanyai tanítói állásra Jóljárt Béla tanító nevezetett ki, a másikra pedig pályázat hirdettetett. A sip-utcai iskolánál egy tanítói állás szerveztetett.

— **Közigazgatási bizottság.** Csongrád vármegye közigazgatási bizottsága f. hó 28-án d. e. 10 órakor tartja e havi rendes ülését Szentesen.

— **Esküvő.** Borbás Sándor császári és királyi tartalékos hadnagy, takarékpénztári főkönyvelő f. évi október hó 3-án délután 5 órakor vezeti oltárhoz Kiss Sarolta kisasszonyt, néh. Kiss Antal köz- és váltó ügyvéd földbirtokos és neje Korhétz Ilona kun-szt.-mártoni lakosok kedves leányát. Násznagyok a menyasszony részéről Kadocsa Lipich Elek miniszteri tanácsos, a vőlegény részéről Ujhelyi Nándor ügyvéd.

— **Választási mozgalmak.** Csongrádon is, ép úgy mint az ország egyéb választó kerületeiben, heves követválasztási napra van kilátás. Fejlődnek, alakulnak a pártok, hogy a kezükbe vett zászlót diadalra

juttassák. Nem hiányzik Csongrádon sem az alattomos kétszínűség, amely minden összetartásnak szétbontója, megölkje. Csak az a csodálatos, hogy ennek a kétes mozgalomnak épen azon egyén a feje, akinek mióta Csongrádon van, nem volt és nem is lesz egy igaz barátja soha sem. Majd választás után erről a dologról többet! Mult vasárnap délutánjára vártuk dr. Szivák és dr. Baross János urak lejövetelét, de — nem akarjuk a tollat megnyomni — nem érkeztek meg. Estére pedig a polgári kör vendégei lettek volna, amely tiszteletükre társasvacsorát rendezett. A társasvacsorán így is mintegy negyvenen vettek részt, melyen aztán élénk pártalculás vette kezdetét. A jelen voltak Faragó Antal nagybirtokost kiáltották ki 48-as programmal képviselőjelöltnek. Faragó Antal engedett a közóhajnak s kijelentette, hogy a képviselőjelöltséget elvállalja és igéri, hogy Csongrád érdekét mindenkor szíven viseli. Mi meghajlunk Faragó Antal úr közbecsülésben álló személye előtt és szívből jövő elismeréssel adózunk neki, mivel áldozatot hozott akkor a közügynek, midőn az alattomoskodások miatt a város érdekeit szem előtt tartó választók már már jelölt nélkül maradtak; azonban most, midőn dr. Baross János a képviselőjelöltséget elfogadta, — hisszük és reméljük, hogy úgy ő, mint párthívei a haladás zászlaja alá sorakoznak és azt diadalra segítik juttatni. Faragó Antal úr nemes és önzetlen tetteivel e város lakosságának hálás köszönetét örökre kiérdemelte. Dr. Gál Jenő budapesti ügyvéd is próbálkozott még jelöltségével, de miután látta, hogy nincsen számára babér, visszautazott oda, a honnan jött. Hegyi Antal közszeretben élő (!) plébánosunk pedig a keresztény fogyasztási szövetséget udvarán felállított komédiás fabódé alatt hinteggette az áldásos maszlagozt s igyekezett megmosni a fejét mindenkinek, — aki az ő magas személye előtt tédre nem borul. És voltak még emberek, a kik ő neki hinni tudtak! Kortesei már hetek óta járják a tanyákat és mivel szabad választás van, — korteskednek is erősen. A szentesi lapok gunyosan írnak a csongrádi választási mozgalmakról, pedig volna a maguk ajtaja előtt söpörni valójuk elég.

— **A szüret.** A mult héten megkezdődött Csongrádon a hivatalos szüreti idő. A szőlőhegyen már nagyobbbrészt meg is szüreteltek, de a tisztaoldali rész szüretlen. Must termés oly bőven van, hogy átlag holdanként 25—30 hektót fizet. Csak az

A szüretelés idejének meghatározása.

A szüretet rendszerint akkor kezdjük meg, a mikor a szőlő már tökéletesen megérett; a szüret idejének megállapítására tehát nagy befolyása van az időjárásnak. Hűvös és borult időjárással a szőlő szeptember hó végén még nem eléggé édes; várni kell a szürettel 1—2 hetet is, míg ha száraz, meleg őszi van, már szeptember hó utolsó napjaiban, vagy október hó elején a szüretet meg kell tartani. A szőlő érettségét közönségesen a szőlőfürt szárának megbarnulásáról s a bogyók édes ízéről ítéljük meg. A szőlő érettségét megállapítván, ott a hol hegyközség van, az a szüret megkezdése idejét kihirdeti s a kitűzött idő előtt rendszerint nem szabad szüretelni; vannak mégis kivételes esetek, midőn némely korán érő fajtát, vagy a rothadó szőlőfürtöket a kiszabott idő előtt észszerű leszedni s erre a hegyközség engedélyt is adhat, nehogy a rothadó fürtök tovább tartásával veszteséget szenvedjünk; de

vannak olyan szőlőfajták is, melyek 8—10 nappal később érnek meg; az ilyeneket még a tőkén hagyjuk és csak teljes megérésük idején fogjuk leszüretelni.

Tokaj-Hegyalján, Ruszton és Méuesen, a hol a szőlőből aszabort is készítenek, igen száraz és meleg időjárással a szőlőt még csak november hó elején, rendszerint október hó derekán szüretelik, ilyenkor a szőlő a tőkén megaszalódik, megtöpped. Az ilyen töppedt szőlőből készül a világhírű nemes ital, t. i. az aszabor.

A szüret idejének meghatározására az előbb elmondott gyakorlati eljárásnál sokkal biztosabban a következő módon járhatunk el. Szőlőnkben egymástól távolabb eső tőkéről, válogatás nélkül, leszedünk néhány fürtöt, ezeket kezünkkel egy tiszta táliban összezúzzuk és tiszta vászon kendőn a mustot egy másik táliba átnyomjuk. Az így megszürt mustot a később leírandó mustmérővel megmérjük. A mustmérővel meghatározott cukortartalmat megjegyezzük és 4—5 nap mulva újabb próbát teszünk. Ha látjuk, hogy a cukortalom több fokkal emelkedett s az időjárás is engedi és a kocsány (fürt szára) még

nem fásodott meg, várjunk ismét pár napig, s tegyünk újabb próbát. Ha a kocsány már megfásodott, a mikor a cukor többet nem szaporodhat, vagy az utolsó két próba közt a mustmérő nem mutat lényeges emelkedést, szőlőnk a szüretre megérett, ha csak aszút, vagy túlérett szőlőt nem akarunk nyerni.

Örül is annak minden szőlősgazda, ha a szőlője szép, napos időjárással tökéletesen megéri, mert akkor jó mivelés és megfelelő trágyázás mellett sok és jó bort termelhet. De mit tegyünk, ha beállanak az őszi hűvös és nedves idők, a szőlő, különösen a vékonyhajú, mézes fehér, kadarka, elkezdnek penészedni és rothadni? Ezt tapasztalva, nem várhatunk a szürettel, mert minden nap keyesebb lesz a szőlő és annak mustja s hűvös időjárással nem is lesz a szőlő édesebb; el kell tehát magunkat határozni arra, hogy bár silányabb borra számítva, megkezdjük a szüretet.

a baj, hogy a szegény embernek nincs szűrő edénye és így kénytelen 7—8 krért eladni a termést, csak hogy pénzt láthasson. Reméljük, hogy a mostani csekély borár felnyitja a szőlősgazdák szemét és még a tél folyamán jól felfogott érdekükből, felállítják a pinczeszövetkezetet.

— **Polgári leányiskola** bútorfelszereléseinek nagy része a héten érkezett meg, melynek beállításán sűrűn szorgoskodnak. A miniszteriumban azonban úgy látszik, hogy a tantestület végleges megalakítása és az igazgató kinevezése mellékes dolog, mert még ez irányban nincs semmire intézkedés.

— **A fogyasztási adó hérbeadása.** A szegedi pénzügyigazgatóságnál f. hó 25-én volt az árverezés a csongrádi bor és huszfogyasztási adó javadalomra. A javadalmat, mint legtöbbet ígérő, Fleischl Ignác nagyszentmiklósi lakos nyerte el, évi 44.880 koronáért.

— **A gőzgépezők és kazánfűtők** képesítő vizsgái Szegeden október hó 25-én d. e. 9 órakor fognak megtartani a fa és fémipar iskola helyisében (Mars-tér). A vizsgálati kérvények kellően felszerelve 6—10 nappal előbb küldendők be a kerületi kir. iparfelügyelőséghez (Szilágyi-utca 1 sz.)

— **Magyar gyümölcs Németországban.** A német konzervgyárosok felterjesztést intéztek a birodalmi tanácshoz, amelyben kérelmezik, hogy az új kereskedelmi szerződésekben magyar, olasz, francia és belga gyümölcsöknek teljesen vámmentes behozatala legyen megengedve, mert a német gyümölcs sem mennyiségileg, sem minőségileg nem felel meg a konzervgyárosok szükségleteinek.

A választási küzdelem izgató hevében vagyunk. Korteszajtó viszhangzik az egész ország. A közönség érdeklődése a legmagasabbfokra hágott. A sajtó természetesen igyekszik ezt a nagy érdeklődést tőle telhetőleg kielégíteni. Valamennyi újságot azonban fölfülmulja a «Budapest» képes pol. napilap, a mely nemcsak híj és gyors tudósításaiiban, hanem sikerült kivitelű képekben is tájékoztatja olvasóit a választási mozgalmakról. A «Budapest» egyébként a legjobb ajálható újság. Vezércikkeit ismert nevű publicisták írják, köztük Kossuth Ferencz, az orsz. függetlenségi és 48-as párt nagynevű elnöke. Hirrovata megbízható és friss; regényei érdekfeszítők. Újévkor minden előfizetőjének egy igen szép naptárt ad ingyen hetenként jutalomkönyveket és egy Józsv-sorsjegyet sorsol ki. A mellett a legolcsóbb napilap mert havonként csak két koronába kerül. A kiadóhivatal Budapest. IV., Sarkantyus-utca 3. szám alatt van, a hova az előfizetési pénzek köldendők. Kivánatra egy pár mutatószámot is küld.

A királygyilkos anarchistáknak megrendszabályozása és megszelidítése ügyében a kormányok s a kiváló írók már évek óta fáradoznak, ám anélkül, hogy eredményt értek volna el. Most, hogy Mac Kinlejt egy anarchista meggyilkolta, a düh újra kitört a véreskezű anarchisták ellen s az egész világon hangoztatják, hogy kegyetlenkedéseiket tovább tűrni nem lehet. A mikor erről megemlékezünk, örömmel szólunk arról a zseniális indítványról, amely egy magyar ember agyaszületett s melynek nyélbeütése esetén a szgeszedelmesebb anarchista is vig és leelid bárány lesz. Az indítvány abból áll, hogy a kormányok minden ösmert anarchistát összeírjanak s azok számára a legjobb és a legmulatságosabb magyar élezipot «Mátyás Diák»-ot megrendeljük. Az első tekintetre is nyilvánvaló, hogy ez indítvány a lehető legteljesebb eredményt biztosítja, mert köztudomású, hogy a ki a «Mátyás Diák»-ot olvassa, az vidám s elégedett lesz. Ha tehát az anarchisták a «Mátyás Diák» révén jókedvűek s elégedettek lesznek, szó sem lehet arról, hogy gyilkosságra gondoljanak. A «Mátyás Diák» különben hetenként, tizenkét nagy oldalon, 30—40 karrikatúrával és tömérdek jó vicz-

cel jelenik meg s előfizetési ára negyedévre 3 korona. A «Mátyás Diák» kiadóhivatala, (Budapest, IV., Sarkantyus-utca 3.) ingyen és cérmentve küld mutatószámot, ha e végből egy levelezőlapon hozzá fordulnak.

Közgazdaság.

Milyen magot vessünk?

A gabnazzsizsik vagy magtári zszuszkok.
(Calandra granaria vagy Litaphilus granarius).

A gabnazzsizsik a legkártékonyabb bogár a magtárban, 4 mm. hosszú és 1 mm. széles, de lehet sőt van ennél sokkal kisebb is. Színe sötét barna egészen fekete. A mint a bogár, a bábburokból kilép, vagy a csenevész bogár valamivel világosabb színű; a csápjai és lábai mindig világosabbak. Bőre a szárnyfedelekkal együtt oly kemény, hogy erősen ropog, ha rálépünk.

A gabnazzsizsik legfőképpen csak a magtárban tartózkodik, azonfelül még csűrőkben is előfordul, a szabadban azonban nem fordul elő.

A gabnazzsizsik az összes gabnafélékben tesz kárt; elsősorban az árpát utána a buzát, rozstot, zabot, sőt még a tengerit is elpusztítja. Úgy kifejezett, de még inkább álcza korában táplálkozik a gabnaneműekkel. Álcza korában egészen benne él a gabnanem belsejében s azt kieszi úgy, hogy csak a szem héja marad meg. Ezek folytán igen nagy kárt tesz a gabonában.

Leginkább olyan magtárakban szokott előfordulni, mely kissé nyirkos és meleg. Hogy a meleget nagyon szereti az tény, mert abból is kitűnik, hogy a garmada felületén nem nagyon szokott tartózkodni, de a belsejében, a hol nagyobb a meleg ott tömegesen. Többször találjuk a magtár déli részén mint az északon. A szaporodásához 12—15° C.-nyi meleg szükséges.

Tölrre a zszizsik elhúzódik a melegebb helyekre t. i. a padlók hézagaiban, garmada belsejébe, gerendák repedéseibe, vagy esetleg szalma közé.

A gabnazzsizsik több évig él, tehát aránylag hosszú életű. A nőstény petéi (tojásai) lerakása miatt felkeresi a gabnaneműket és azokon a legvékonyabb részt, hogy annál könnyebben kifurhassa. Abba 1—2 mm.-nyi lyukat fúr s a furt lyukba beletolja petéjét. A kis lyukat azután a mag színéhez hasonló anyaggal betömi. Az ilyen kifurt szemet azután alig lehet az egészségestől megkülönböztetni, mert még hozzá a lyuk is olyan kicsi, hogy szabad szemmel alig láthatni. A buzát, rozstot rendszeren ott furja ki, ahol a csirája van, az árpát ellenkezőleg ott, ahol

a szálkája letörött, mert ott a legvékonyabb. Minden egyes petének különkülön magot választ ki és mert a nőstény mintegy 150 tojást tojik, nagyon sok gabonát tesz tönkre.

Agabnazzsizsik elhelyezett petéből 10—12 nap múlva kikel egy apró fehér álcza, mely azonnal beljebb furja magát a magba és annak belsejét annyira kirágja, hogy csak a héja marad meg.

A mikor a szem belsejében a kellő nagyságát elérte, a gabona belsejében bebábozza magát és egy ideig nem táplálkozik, nem mozog és lassan bogárrá változik át s a mint így teljesen kifejlődött, kirágja magát a gabnazzsizsik héján és előbuvik, hogy újra szaporodjon.

Az új bogarak rendszeren júliusban jelennek meg, petéket raknak és újra szaporodnak és ezen új petékből már szeptemberben az új bogár teljesen kifejlődik. Kifejlődéséhez, ha a hely és idő kedvez neki, 40—50 nap kell. A mellett még a régi bogarak is megmaradnak több éven keresztül. Ez az oka, hogy a zszizsik olyan nagyon el tud szaporodni. A zszizsik nyár folyamán seregeseen jelenik meg, annyira, hogy helylyel-közzel egész fekete tőle a magtár padlója vagy a fala. A míg az idő meleg, addig szerte-széjjel mászik a bogár.

Ha a zszizsik egyszer befészkelte magát a magtárba, akkor nagyon nehéz tőle megszabadulni s évről-évre nagyobb kárt tesz. Az értelmes gazda azonban kellő utánjárással könnyen megszabadulhat tőle, ha a szaporodásának elejét veszi, de ha nem gondol vele, úgy annyira elszaporodik, hogy aztán már nem bírunk vele.

Ha szaporodásának elejét akarjuk venni, először törekedjünk, hogy a bogár ne találjon magtárunkba búvó helyet. Azért a repedéseket, padlóhézagokat, lyukakat, falrészeket jól ki kell kaparni és betömni. A falnál czemettel vagy gipszel tömjök be a réseket nyílásokat, a padlón levőket pedig enyves fűrészporral egészítsük ki. Szóval minden olyan részt, mely a zszizsiknek búvó helyül szolgálhat be kell tönni és be kell meszelní s a mézshez egy kis klórmentes vagy karbólsavat kell keverni.

Az a művelet aratás előtt fogatosítandó, úgy, hogy amikor a friss gabonát a magtárba hozzuk, az már teljesen tisztán várja a magot.

A kísérésnél ügyeljünk különösen a sarkokra, hogy azokba egy kicsiny kis szemét, vagy rés ne maradjon.

(Folyt. köv.)

Felelős szerkesztő: **Eder János.**
Társ-szerkesztő: **Holló Adolf.**
Kiadólapulajdonos: **Weisz Márk.**

T Á R O G A T Ó

(Rákóczi tárogatója).

A t. közönség egyik legkedveltebb fuvó hangszere. Kellemes és lágy mélabus hangja a fültre kellemesen hat. Tanároktól, zenekapacitásoktól számos elismerés.

Ára: **30 frttól 70 frtig.**

Stovasser-féle tárogató-iskola zongorakisérettel ingyen.

Hegedük vonóval	3 frttól 15 frtig.
Mesterhegedük vonóval	15 frttól 300 frtig.
Gordonkák vonóval	10 frttól 150 frtig.
Nagy bőgők vonóval	30 frttól 100 frtig.
Fuvolák	2 frttól 100 frtig.
Szárnykürtök	14 frttól 20 frtig.
Czimbalmok	35 frttól 300 frtig.

Elpusztíthatatlan **HARMONIKÁK** 3, 4, 6, 8, kitűnő erős hangú 10 frttól 80 frtig.

STOWASSER JÁNOS

cs. és kir. udvari hangszergyár

BUDAPEST. II. Lánczid-utca 5. szám,

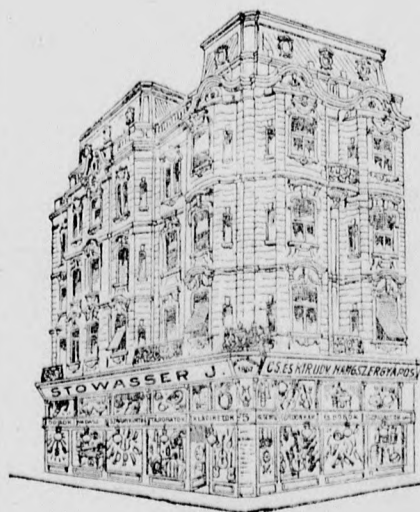
saját házában (a kereskedelmi ministerium mellett).

Magyarország legnagyobb és legelőkelőbb gyára.

Nagy képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Harmonikákról külön árjegyzék kérendő.

A párisi világkiállításon nagy aranyéremmel kitüntetve.

Csongrád vármegye közigazgatási bizottsága h. elnökétől.

ad. 861. sz./ki. 1901.

Hirdetmény.

A kereskedelemügyi magyar királyi Minister úr Ö Nagyméltósága f. évi szept. hó 13-án 61.904. szám alatt kelt rendeletével a magyar királyi kincstári jogügyi Igazgatóság felterjesztésére a Duna-Tisza-Körösközi alföldi állami közúton Szentés és Csongrád között létesítendő tiszahíd, valamint a hozzá tartozó két oldali feljárók s ezek folytatásaként Csongrád és Szentés között még kiépítendő átvezeték létesítéséhez szükséges, Szentés város és Csongrád község határaitban fekvő ingatlanok megszerzése érdekében a kisajátítási eljárást elrendelvé, az 1881. évi XLI. törvénycikk 33 §-a alapján ezen kisajátítási ügyben tartandó bizottsági eljárás **határidejéül, a Szentés város határában fekvő ingatlanokra nézve 1901. évi október hó 7-ik napjának délelőtti 9 óráját, és összejövetele helyéül a vármegyei székhely Kistanácsstermet Szentésen, a Csongrád község határában fekvő ingatlanokra nézve pedig 1901. évi október hó 8-ik napjának délelőtti 9 óráját, és összejövetele helyéül Csongrád község közházát tüztem ki,** és egyidejűleg intézkedtem, hogy a kisajátítási tervrajzok és összeírások megfelelő példányai **Szentés város polgármesteri hivatalánál és Csongrád közházánál 1901. évi október hó 21-ik napjától bezárólag 1901. évi október hó 5-ik napjáig** terjedő 15. napi időközben közszemlére kitéssenek.

Miről az összes érdekeltet oly figyelmeztetéssel értesitem, hogy a kisajátítási tervrajzokat és összeírásokat a fentjelzett helyen a közszemléretétel ideje alatt a hivatalos órákban megtekinthetik, a tárgyalásnál jogában állván minden tulajdonosnak a kisajátítási terv ellen felszólalni s kifogásait jegyzőkönyvbe vétetni, a bizottság azonban a kisajátítási terv megállapítása felett akkor is érdemileg fog határozni, ha az érdekelték közül senki sem jelen meg.

Kelt Szentésen, 1901. évi szeptember hó 15. napján.

Dr. Csató Zsigmond

alispán, a közig. biz. h. elnöke.

Nagyméltóságú Ögróf Pallavicini Sándor úr mindszent-alyódi uradalma Pusztaszeri gazdaságában (vasútállomás Kistelek vagy Mindszent) október hó 3-án reggel 9 órakor kezdődő árverésen **25 db. különféle korú angol és lipiczai vérű csikó és ló** fog eladatni.

Cs. Sándorfalva 1901. szept. hó.

Urad. Főintézőség.

Csongrádvármegye alispánjától.

10640. sz.
alisp. 1901.

Pályázati hirdetmény.

A Csongrádvármegye törvényhatósága kezelése alatt álló Horgosi Kárász alapítványnál megüresedett és csak leány gyermek részére adományozható egy ösztöndíjas hely betöltése érdekében ezennel pályázatot hirdetek és felhívom az ezen ösztöndíjat elnyerni óhajtókat, hogy az alapítványi okirat értelmében felszerelendő pályázati kérvényeiket legkésőbb **folyo évi október hó 10-ik napjának d. u. 5 órájáig** a törvényhatósági bizottsághoz címzetten az alispáni iktató hivatalnál nyújtsák be.

Az alapítványi okiratnak a pályázat feltételeit tartalmazó rendelkezései a következők:

4. §. A 3-ik §-ban meghatározott módon létesített alapítványban csak azon hazai tanítványokat látogató növendékek részesülhetnek, kik elemi tanulmányaikat már befejezték, vagy az elemi iskolán felülálló bármely nyilvános hazai tanítványban s nevelő intézetben növendékei, az alapítványi ösztöndíjakat az illető növendékek, tanulmányaikban való jó sikereiről előhaladás mellett, azoknak ily hazai nyilvános tanintézetben teljes bevégezéséig élvezendik.

5. §. A szóban forgó alapítványi helyek elnyeréséért folyamodó növendékek tartoznak igazolni, hogy magyar nemzetbeliek s csongrádvármegyei illetőségűek, továbbá, hogy mint jeles tehetségű tanulók kellő erkölcsi viseletet és szorgalmat tanúsítottak, végre, hogy árvák és vagyontalakok.

8. §. A hagyományozó szüleitől néhai Horgosi Kárász Istvántól és Fáy Kunigundától negyedézig leszármazó utódok bár nem árvák lennének is, az ösztöndíjak elnyerésében mások fölött elsőbbséggel bírnak.

9. §. Az alapítványi helyek elnyerésére pályázó növendékek erkölcsi viseletéről, tanulási képességéről és szorgalmáról kivánt bizonyítvány azokra nézve, kik még csak elemi tanulmányaikat végezték be, a községi tanító, vagy tanítói testület meghallgatásával az illető községi iskolaszék által, azokra nézve pedig, kik az elemi iskolán már felül álló bármely nyilvános tanintézetbe vagy nevelő intézetbe vannak felvéve, az illető tanintézet Igazgatósága által állítandó ki s az ily bizonyítványokban különösen kimondandó, vajjon az illető növendéket az iskolaszék

vagy tanintézeti igazgatóság az ösztöndíj elnyerésére esetleg az ösztöndíjban való további részesítésre érdemesnek tartja-e? Szentés, 1901. évi szeptember hó 23.

Dr. Csató Zsigmond
alispán.

NAGYJÖVEDELEM, magas jutalék

kinálkozik mindenkinek, aki egy elsőrangú budapesti részvénytársaság képviselőt, a törvény értelmében megengedett sorsjegyek részletfizetésre való eladására elvállalja. Levelek: «Nagy jövedelem» címre, **Eckstein Bernát** hirdetési iroda Budapest, V. ker. Fürdő-utca 4. szám.

Költők albuma.

52-ik évfolyam.

Pesti Napló

Főszerkesztő: **iff. Ábrányi Kornél.**
Főmunkatárs: **Surányi József.**

A **Pesti Napló** az utóbbi években az előfizetőinek adott értékes díszmű ajándékok révén az egész művelt magyar társadalom elismerését vívta ki magának, az idén az eddigénél is pompásabb, gazdagabb album formájában, gyönyörű díszkötésben a művésziesen illusztrált **Költők albumát**

teljesen ingyen

karácsonyi ajándékkul adja minden előfizetőjének. — Megkaphatja a díszművet díjtalanul minden ujonnan belépő előfizető is, aki karácsonyig megszokás nélkül — akár havonként is — előfizet a **Pesti Naplóra.**

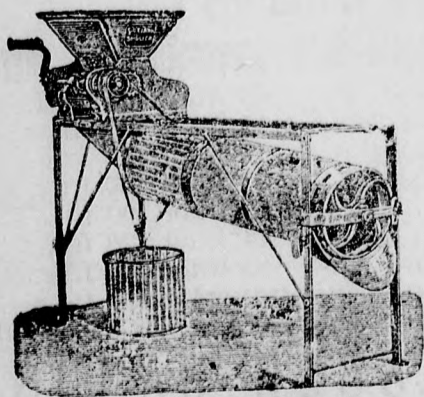
Azok az új előfizetők, akik a **Pesti Napló** fél-évi előfizetési díjat (14 koronát) egyszerre be-
küldik, az illusztrált díszes **HIMFY-ALBUMOT** mig a készlet tart, forduló postával megkapják, de ezek csakis **ujabbi** 6 havi előfizetés után tarthatnak igényt a **Költők albumára.**

Milleniumi kiállítás 1896: Nagy milleniumi érem.

STAHEL és LENNER Budapest.

TRIEUR- ÉS LEMEZLYUKASZTÓ-GYÁR.

Gyár: Katona József-utca 8. sz., Margit-híd és nyugoti pályaudvar közt.

Malom-Trieurhengerek vagy burkolatai.

Lyukasztott vagy hasított lemezek tetszés szerinti nagyságban ipari vagy gazdasági célokra.

Arjegyzékek vagy mintakönyvek ingyen és bérmentve küldetnek.

Ajánljuk az általunk gyártott legjobb minőségű:

Trieurök: a konkoly és búkkönynek a búza, árpa vagy rozs közül kiválasztására.

Trieurök: a zabnak vagy árpának a búza közül és a gömbölyű magvak kiválasztására.

Lencsetisztító és osztályozó trieurök: az árpa kiválasztására és a lencse osztályozására.

Osztályozó-Trieurök.

Szabadalmazott Trieur és osztályozógépek minden gabonafaj tisztítására

és tetszés szerinti osztályozására. — Elvállalunk Gutjahr és Müller, illetve Mayer rendszerű trieurök csekély költséggel a trieur beküldése mellett ezen szabadalmazott trieurökké átalakítását.

Nyomatott Weisz Márk könyvnyomdájában Csongrádon 1901.